

Seat No. : _____

ML-105

May-2022

M.Com., Sem.-III

506 (EA/EE) : Financial Accounting & Auditing-2
(New & Old)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચનાઓ : (1) વિભાગ-Iના બધા પ્રશ્નોના માર્ક્સ સરખા છે.
(2) વિભાગ-Iમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(3) વિભાગ-IIનો પ્રશ્ન નં. 5 ફરજિયાત છે.

વિભાગ-I

1. પ્રતિભા લિ. અને પુષ્પા લિ. ના તા. 31-03-2021ના રોજનાં પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે :

20

જવાબદારીઓ	પ્રતિભા લિ. (₹)	પુષ્પા લિ. (₹)
શેરહોલ્ડરોના ભંડોળ		
શેર મૂડી		
ઈક. શેરમૂડી (દરેક ₹ 100)	8,00,000	4,00,000
અનામત અને વધારો		
નફા-નુકસાન ખાતું	2,40,000	1,20,000
બિન ચાલુ દેવાં		
બેંક લોન	1,00,000	60,000
ચાલુ દેવા		
લેણદારો	60,000	2,20,000
કુલ	12,00,000	8,00,000

મિલકતો		
બિનચાલુ મિલકતો		
કાયમી મિલકતો		
મશીનરી	4,00,000	2,00,000
મોટરકાર	64,000	16,000
ફર્નિચર	16,000	4,000
રોકાણો		
પુષ્પા લિ. ના શેરમાં રોકાણ	1,00,000	
પ્રતિભા લિ. ના શેરમાં રોકાણ		48,000
ચાલુ મિલકતો		
સ્ટોક	3,00,000	1,80,000
દેવાદારો	2,40,000	2,72,000
રોકડ	80,000	80,000
કુલ	12,00,000	8,00,000

પ્રતિભા લિ., પુષ્પા લિ. ના 800 શેર ધરાવે છે અને પુષ્પા લિ., પ્રતિભા લિ. ના 400 શેર ધારણ કરે છે.

બંને કંપનીઓએ નીચેની શરતોએ સંયોજન કરવાનું નક્કી કર્યું :

- (1) દત્તુ લિ. નામની નવી કંપની સ્થાપવી.
- (2) પ્રતિભા લિ. ની પાઘડી ₹ 2,00,000 ગણવી અને પુષ્પા લિ. ની પાઘડી ₹ 1,00,000 ગણવી.
- (3) દત્તુ લિ. ના શેરની દાર્શનિક કિંમત ₹ 10 રાખવી.

તૈયાર કરો :

- (1) દત્તુ લિ. એ કેટલા શેર અને કેટલી કિંમતના દરેક કંપનીના શેરહોલ્ડરને આપવા તે દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.
- (2) સંયોજન પછીનું દત્તુ લિ. નું પાકુ સરવૈયું બનાવો.

2. સાજન અને નિર્મી લિ. ના તા. 31-03-2021ના રોજ પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે :

20

(રકમ રૂ)

જવાબદારીઓ	સાજન લિ.	નિર્મી લિ.
શેરહોલ્ડરોના ભંડોળ		
શેરમૂડી		
ઇક. શેરમૂડી (દરેક રૂ 10 નો)	8,00,000	80,000
અનામત અને વધારો		
મૂડી અનામત	80,000	—
સામાન્ય અનામત	4,00,000	2,00,000
નફા-નુકસાન ખાતું	1,60,000	1,00,000
બિન ચાલુ દેવા		
બેંક લોન	1,00,000	60,000
ચાલુ દેવા		
લેણદારો	1,30,000	70,000
દેવીહૂંડી	40,000	10,000
કુલ	17,10,000	5,20,000

મિલકતો		
બિન ચાલુ મિલકતો		
કાયમી મિલકતો		
પાઘડી	1,00,000	40,000
મકાન	4,00,000	1,00,000
ચંત્રો	3,00,000	1,08,000
રોકાણો		
નિર્મી લિ. ના શેરમાં રોકાણ	2,60,000	
ચાલુ મિલકતો		
સ્ટોક	3,10,000	1,62,000
દેવાદારો	2,50,000	60,000
રોકડ	90,000	50,000
કુલ	17,10,000	5,20,000

વધારાની માહિતી :

- (1) સાજન લિમિટેડે નિર્મી લિમિટેડના ₹ 10 નો એક એવા 7,200 ઈક્વિટી શેર તા. 1-10-2020 ના રોજ ખરીદ્યા હતાં.
- (2) તા. 1-04-2020ના રોજ નિર્મી લિમિટેડના ચોપડે ₹ 1,60,000 સામાન્ય અનામત અને ₹ 60,000 નફા-નુકસાન ખાતાની જમા બાકી હતી.
- (3) તા. 1-10-2020ના રોજ નિર્મી લિમિટેડે તેની ભરપાઈ શેરમૂડી પર 2019-20ના વર્ષનું 20 ટકા ડિવિડન્ડ ચૂકવ્યું હતું. સાજન લિમિટેડે તેને મળેલું ડિવિડન્ડ નફા-નુકસાન ખાતે જમા કર્યું હતું.
- (4) નિર્મી લિ. ના ચંત્રો કે જેની તા. 1-04-2020ના રોજ ચોપડે કિંમત ₹ 1,20,000 હતી તે સાજન લિ. શેર ખરીદ્યા તે તારીખે તેની કિંમત ₹ 1,40,000 આંકવામાં આવી હતી. નવી કિંમતની એકત્રિત પાકા સરવૈયામાં અસર આપવાની છે.
- (5) સાજન લિમિટેડે ₹ 50,000નો માલ નિર્મી લિ. પાસેથી ખરીદ્યો હતો. નિર્મી લિમિટેડે પડતર પર 25% નફો ચઢાવીને માલ વેચેલ હતો. આ પૈકી 50% માલ સાજન લિ. પાસે સ્ટોકમાં છે.

ઉપરની માહિતીને આધારે 2013ના કંપનીધારા મુજબ એકત્રિત પાકુ સરવૈયું તૈયાર કરો.

3. (i) સરકારી ઓડિટ એટલે શું ? સરકારી ઓડિટની અસરો જણાવો. 10
(ii) કોમ્પ્યુટર અને ઓડિટર જનરલની ફરજો જણાવો. 10
4. પડતર ઓડિટ એટલે શું ? પડતર ઓડિટની પડતર ઓડિટ અહેવાલ નિયમો-1996ની અગત્યની જોગવાઈઓ સમજાવો અને પડતર ઓડિટ અને નાણાકીય ઓડિટ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 20

વિભાગ - II

5. આપેલ વિકલ્પમાંથી સૌથી યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરો : (ગમે તે પાંચ) 10
- (1) નીચેનામાંથી સંયોજન અને સમાવેશના સંદર્ભમાં કયું અનામત કાનૂની અનામત છે ?
- (a) સામાન્ય અનામત (b) નિકાસ નફા અનામત
(c) મૂડી પરત અનામત (d) મૂડી અનામત
- (2) વેચનાર કંપનીના દેવાદારો અને ખરીદનાર કંપનીના લેણદારોમાં અરસ-પરસ રકમ ₹ 30,000 હોય તો ખરીદનાર કંપનીના ચોપડે કઈ આમનોંધ પસાર થાય ?
- (a) દેવાદાર ખાતે ઉધાર 30,000
તે લેણદાર ખાતે 30,000
(b) દેવાદાર ખાતે ઉધાર 30,000
તે રોકડ ખાતે 30,000
(c) લેણદાર ખાતે ઉધાર 30,000
તે રોકડ ખાતે 30,000
(d) લેણદાર ખાતે ઉધાર 30,000
તે દેવાદાર ખાતે 30,000
- (3) જ્યારે સંયોજન વીલીનીકરણ સ્વરૂપનું હોય ત્યારે વેચનાર કંપનીની શેરમૂડી ₹ 10,00,000ની હોય અને તેના બદલામાં ખરીદનાર કંપની ₹ 9,00,000 આપે તો તફાવતની રકમ કયા ખાતે લઈ જવાય ?
- (a) મૂડી પરત અનામત ખાતે ₹ 1,00,000 જમા
(b) મૂડી પરત અનામત ખાતે ₹ 1,00,000 ઉધાર
(c) સામાન્ય અનામત ખાતે ₹ 1,00,000 જમા
(d) પાઘડી ખાતે ₹ 1,00,000 ઉધાર
- (4) જ્યારે ગૌણ કંપની બોનસ શેર બહાર પાડે ત્યારે શાસક કંપનીના હિતમાં શું ફેરફાર થશે ?
- (a) શાસક કંપનીના હિતમાં વધારો
(b) શાસક કંપનીના હિતમાં ઘટાડો
(c) શાસક કંપનીના હિતમાં કોઈ ફેરફાર થાય નહિ
(d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહિ

- (5) ગૌણ કંપની પાસે રહેલ સ્ટોકમાં નહિ મળેલ નફો _____.
- (a) શાસક કંપનીના નફા-નુકસાન ખાતામાંથી બાદ અને ગૌણ કંપનીના સ્ટોકમાંથી બાદ
(b) શાસક કંપનીના નફા-નુકસાન ખાતામાં ઉમેરો અને ગૌણ કંપનીના સ્ટોકમાં ઉમેરો
(c) શાસક કંપનીના નફા-નુકસાન ખાતામાંથી બાદ
(d) ગૌણ કંપનીના સ્ટોકમાંથી બાદ
- (6) લઘુમતી હિતમાં _____ નો સમાવેશ થતો નથી.
- (a) ઈક્વિટી શેરમૂડી (b) પ્રેફરન્સ શેરમૂડી
(c) ડિબેન્યર્સ (d) ઉપરના બધા જ
- (7) EDPમાં કયો ક્રમ ધ્યાનમાં લેવાય છે ?
- (a) માહિતીનું એકત્રીકરણ, દાખલ, ગોઠવણી, વર્ગીકરણ અને પ્રક્રિયા
(b) માહિતીની ગોઠવણી, એકત્રીકરણ, દાખલ, વર્ગીકરણ અને પ્રક્રિયા
(c) માહિતીનું એકત્રીકરણ, ગોઠવણી, દાખલ, વર્ગીકરણ અને પ્રક્રિયા
(d) માહિતીને દાખલ, એકત્રીકરણ, ગોઠવણી, વર્ગીકરણ અને પ્રક્રિયા
- (8) SAI એટલે _____.
- (a) ખાસ ઓડિટ સંસ્થા (b) વિશિષ્ટ ઓડિટ સંસ્થા
(c) સર્વોત્તમ ઓડિટ સંસ્થા (d) સધ્ધર ઓડિટ સંસ્થા
- (9) નીચેનામાંથી કોનો સરકારી હિસાબોના માળખામાં સમાવેશ થાય છે ?
- (a) ભારત સરકારના સંયુક્ત ભંડોળો (b) જાહેર હિસાબો
(c) ભારત સરકારના આકસ્મિક ભંડોળો (d) ઉપરના બધા
- (10) પડતર ઓડિટ _____ કરી શકે.
- (a) સીએ (b) કોસ્ટ એકાઉન્ટન્ટ
(c) કંપનીનો કર્મચારી (d) ઉપરના બધા
- (11) નીચેનામાંથી કયું સંચાલકીય ઓડિટનો ભાગ નથી ?
- (a) કાર્યક્ષમતા ઓડિટ (b) પ્રોપરાઈટી ઓડિટ
(c) કામગીરી ઓડિટ (d) આંતરિક ઓડિટ
- (12) પડતર ઓડિટર પોતાનો અહેવાલ _____ દર્શાવેલ સમય મર્યાદામાં રજૂ કરે છે.
- (a) શેરહોલ્ડરોને
(b) સંચાલક મંડળને
(c) કેન્દ્ર સરકારને
(d) કેન્દ્ર સરકારને અને અહેવાલની નકલ કંપનીને મોકલી આપે છે.

Seat No. : _____

ML-105

May-2022

M.Com., Sem.-III

506 (EA/EE) : Financial Accounting & Auditing-2 (New & Old)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :** (1) All questions in **Section – I** carry equal marks.
(2) Attempt any **two** questions in **Section – I**.
(3) Question No **5** in **Section – II** is compulsory.

SECTION – I

1. The following are the Balance Sheet of Pratibha Ltd. and Pushpa Ltd. as on 31-03-2021 :

20

Liabilities	Pratibha Ltd. (₹)	Pushpa Ltd. (₹)
Shareholders' Fund		
Share Capital		
Equity Share Capital (Each of ₹ 100)	8,00,000	4,00,000
Reserves & Surplus		
Profit and Loss Account	2,40,000	1,20,000
Non-Current Liabilities		
Bank Loan	1,00,000	60,000
Current Liabilities		
Creditors	60,000	2,20,000
Total	12,00,000	8,00,000

Assets		
Non-Current Assets		
Fixed Assets		
Machinery	4,00,000	2,00,000
Motorcar	64,000	16,000
Furniture	16,000	4,000
Investment		
Investment in Pushpa Ltd. Shares	1,00,000	
Investment in Pratibha Ltd. Shares		48,000
Current Assets		
Stock	3,00,000	1,80,000
Debtors	2,40,000	2,72,000
Cash	80,000	80,000
Total	12,00,000	8,00,000

Pratibha Ltd. holds 800 Shares in Pushpa Ltd. and Pushpa Ltd. holds 400 shares in Pratibha Ltd. The two companies agree on an amalgamation on the following conditions :

- (1) A new company is to be formed called Dattu Ltd.
- (2) The Goodwill for Pratibha Ltd. is valued at ₹ 2,00,000 and for Pushpa Ltd. ₹ 1,00,000
- (3) The shares of Dattu Ltd. are to be of nominal value of ₹ 10.

Prepare :

- (1) Working scheduled showing fully the shareholders therein attributable to shareholders of Pratibha Ltd. and Pushpa Ltd.
- (2) Balance sheet of Dattu Ltd. after amalgamation.

2. Sajjan Ltd. and Nirmi Ltd. have the following Balance Sheet as on 31-03-2021 : 20

(Amount ₹)

Liabilities	Sajan Ltd.	Nirmi Ltd.
Shareholders' Fund		
Share Capital		
Equity Share capital (Each of ₹ 10)	8,00,000	80,000
Reserves and Surplus		
Capital Reserve	80,000	—
General Reserve	4,00,000	2,00,000
Profit & Loss Account	1,60,000	1,00,000
Non-Current Liabilities		
Bank Loan	1,00,000	60,000
Current Liabilities		
Creditors	1,30,000	70,000
Bills Payables	40,000	10,000
Total	17,10,000	5,20,000

Assets		
Non-Current Assets		
Fixed Assets		
Goodwill	1,00,000	40,000
Building	4,00,000	1,00,000
Machinery	3,00,000	1,08,000
Investment		
Investment in Nirmi Ltd. Shares	2,60,000	
Current Assets		
Stock	3,10,000	1,62,000
Debtors	2,50,000	60,000
Cash	90,000	50,000
Total	17,10,000	5,20,000

Additional information :

- (1) Sajan Ltd. acquired 7,200 equity shares each of ₹ 10 of Nirmi Ltd. on 1-10-2020.
- (2) On 1-04-2020 in the books of Nirmi Ltd., General Reserve was ₹ 1,60,000 and credit balance of Profit and Loss account was ₹ 60,000.
- (3) On 1-10-2020, Nirmi Ltd. paid 20% dividend on paid up share capital for the year 2019-20. Sajan Ltd. had credited dividend received by it to its Profit and Loss Account.
- (4) The book value of Machinery of Nirmi Ltd. on 1-04-2020 was ₹ 1,20,000 which was revalued at ₹ 1,40,000 when Sajan Ltd. purchased the shares. The effect of new value is to be given in Consolidated Balance Sheet.
- (5) Sajan Ltd. ha purchased the goods of ₹ 50,000 from Nirmi Ltd. Nirmi Ltd. has sold these goods by adding 25% profit on cost. 50% of these goods are still in stock of Sajan Ltd.

From the above information, prepare Consolidated Balance Sheet as per Companies Act 2013.

- (5) Unrealized Profit in stock with subsidiary Company _____.
- subtract from profit and loss account of Holding Company and subtract from stock of Subsidiary Company
 - Add in profit and loss account of Holding Company and Add in stock of Subsidiary Company
 - Subtract from profit and loss account of Holding Company
 - Subtract from stock of Subsidiary Company.
- (6) _____ is not included in Minority Interest.
- Equity Share Capital
 - Preference Share Capital
 - Debentures
 - All of above
- (7) Which sequence is followed under EDP ?
- Collection, feeding, arranging, classification and processing of data.
 - Arranging, Collection, feeding, classification and processing of data.
 - Collection, arranging, feeding, classification and processing of data.
 - Feeding, collection, arranging, classification and processing of data.
- (8) SAI means _____.
- Special Audit Institution
 - Specific Audit Institution
 - Supreme Audit Institution
 - Sound Audit Institution
- (9) Which of the following is included in structure of Government Accounts ?
- Consolidated Funds of Government of India
 - Public Accounts
 - Contingency Funds of Government of India
 - All of the above
- (10) Cost Audit can be undertaken by _____.
- CA
 - Cost Accountant
 - Employee of the Company
 - All of the above
- (11) From the following which is not a part of managerial audit ?
- Efficiency Audit
 - Propriety Audit
 - Operational Audit
 - Internal Audit
- (12) Cost Auditor submits his report within prescribed time limit to _____.
- the Shareholders
 - the Board of Directors
 - the Central Government
 - the Central Government with a copy to the Company.